

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.008.01.2019

Gustaw Marek Brzezina
– Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-
Mazurskiego, 10-562 Olsztyn, ul. Emilii Plater 1.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/045 – Realizacja Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-69, 10-950 Olsztyn

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, 10-562 Olsztyn, ul. Emilii Plater 1 (dalej: Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Gustaw Marek Brzezin – Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego od 12 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Wdrażanie działań Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (dalej: PO Ryby lub Program). 2. Monitorowanie realizacji PO Ryby.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2019 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie, mających istotny wpływ na działalność objętą kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Beata Saba, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/62/2019 z 10 maja 2019 r. (akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach objętych kontrolą w Urzędzie zapewniono odpowiednie warunki organizacyjne do wykonywania przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego (dalej: Samorząd Województwa lub SW), będący instytucją pośredniczącą (IP), zadań związanych z wdrażaniem PO Ryby. Zadania te były dostosowane do celów Programu i przypisane do realizacji wydzielonym komórkom organizacyjnym oraz określone w zakresach obowiązków poszczególnych pracowników.

Proces wdrażania PO Ryby w województwie był znacząco zaangażowany, gdyż według stanu na 30 maja 2019 r. zawartych zostało 108 umów z beneficjentami o wartości 11 336,3 tys. zł, co stanowiło 47% zaplanowanych do końca 2019 r. środków do wykorzystania.

Ustalono jednak, że nie wszystkie wnioski o dofinansowanie były rozpatrywane zgodnie z obowiązującymi przepisami. W przypadku wszystkich 12 objętych badaniem wniosków³ stwierdzono, że SW nie informował wnioskodawców o wydłużeniu terminu ich rozpatrzenia. Dwa wnioski (17% badanej próby) rozpatrzone zostały z przekroczeniem sześciomiesięcznego terminu na ich rozpatrzenie. Ponadto w przypadku ośmiu wnioskodawców (67% próby) wyznaczenie terminu zawarcia umów o dofinansowanie nastąpiło w terminie przekraczającym 30 dni od pozytywnego rozpatrzenia złożonych przez nich wniosków, podczas gdy zgodnie z obowiązującym przepisem należało to zrobić niezwłocznie. Wnioski o płatność rozpatrywane były natomiast prawidłowo

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ W badanym okresie do SW wpłynęło 178 wniosków o dofinansowanie.

i terminowo. Prawidłowo też i terminowo sprawowano nadzór nad realizacją umów poprzez przeprowadzanie kontroli końcowych.

Samorząd Województwa współpracował z Lokalnymi Grupami Działania i Lokalnymi Grupami Rybackimi (dalej: stowarzyszenia). Monitorował też realizację Programu poprzez analizy m.in. wykorzystania środków dla poszczególnych naborów, wykonania wskaźników rzeczowych, a ich wyniki umożliwiały wspólne ze stowarzyszeniami ustalanie terminów kolejnych naborów oraz wyliczenie kwot dostępnych środków. Wyniki tego monitoringu wykorzystywał do realizacji bieżących zadań IP.

W latach objętych kontrolą SW terminowo przedkładał do Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (dalej: MG MiŻŚ i IZ) sprawozdania z realizacji PO Ryby, które zawierały rzetelne dane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Wdrażanie działań Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie wyznaczono dwie komórki organizacyjne odpowiedzialne m.in. za wdrażanie i monitoring PO Ryby. Zgodnie z obowiązującym regulaminem organizacyjnym w ramach Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa (dalej: DROWiR) utworzono Biuro Wdrażania PO Ryby (dalej: Biuro PO Ryby) i Biuro Kontroli. Do zadań Biura PO Ryby należało m.in.:

- rozpowszechnianie informacji o tym programie operacyjnym, prowadzenie postępowań w zakresie przyznania pomocy w ramach Programu⁵,
- monitorowanie przeprowadzanych konkursów i właściwego wykorzystania środków z Pomocy Technicznej PO Ryby,
- przygotowanie prognoz wydatków na każdy rok trwania Programu oraz sprawozdań na potrzeby IZ i Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (dalej: ARiMR).

Biuro Kontroli odpowiadało m.in. za wykonywanie kontroli operacji wytypowanych do kontroli i ocenę prawidłowości przeprowadzenia przez beneficjentów postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

W Biurze PO Ryby sprawy Programu prowadziło od sześciu do dziewięciu osób w przeliczeniu na pełne etaty (tj. w 2016 r. - dziewięć osób, 2017 r. – sześć, a od 2018 r. do 30 maja 2019 r. – osiem osób), zaś w Biurze Kontroli od pięciu do sześciu osób w ramach wieloosobowego stanowiska pracy (od 0,5 do 0,6 etatu). Sześć osób, z ośmiu obecnie zatrudnionych pracowników w Biurze PO Ryby, zdobyło doświadczenie przy wdrażaniu Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2007-2013. Wszyscy pracownicy ww. biur mieli ustalone zakresy czynności i odpowiedzialności dotyczące działań PO Ryby. Obsługa wniosków nie była realizowana w ramach szczególnej organizacji pracy. Nie przeprowadzono naborów na stanowiska pracy związane z obsługą Programu, a pracownicy obu biur nie wykonywali pracy w godzinach nadliczbowych.

(akta kontroli str. 4-14)

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Ogłaszanie naborów, rejestrowanie wniosków o dofinansowanie, przeprowadzanie oceny tych wniosków, przygotowanie umów o dofinansowanie, informowanie o odmowie przyznania pomocy, weryfikacja wniosków o płatność, przygotowanie zleceń płatności, rozliczenie projektu.

1.2. Urząd otrzymał od ARiMR 17 procedur do realizacji Priorytetu 4 PO Ryby. Dotyczyły one m.in.:

- obsługi wniosków o dofinansowanie i płatność w zakresach działań: „Koszty bieżące i aktywizacja”, „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” oraz „Działania prowadzone w ramach współpracy”,
- wyboru beneficjentów do kontroli na miejscu i ex-post,
- przeprowadzania czynności kontrolnych,
- sporządzania rocznego podsumowania sprawozdań z audytów i kontroli oraz rocznego i końcowego sprawozdania.

Pierwsza procedura dotycząca obsługi wniosku o dofinansowanie w zakresie działań "Koszty bieżące i aktywizacja" wpłynęła 2 listopada 2016 r., zaś ostatnia dotycząca sporządzania rocznych podsumowania sprawozdań - 8 czerwca 2018 r. Do 30 maja 2019 r. wpłynęło łącznie 16 zmian do dziewięciu procedur.

Pracownicy obu biur uczestniczyli łącznie w sześciu szkoleniach dotyczących wdrażania Programu i realizacji czynności kontrolnych zorganizowanych przez ARiMR w 2017 r. Ponadto pracownicy SW uczestniczyli w 10 spotkaniach szkoleniowo-informacyjnych organizowanych w tym zakresie przez IZ oraz w jednym spotkaniu zorganizowanym przez ARiMR podsumowującym wdrażanie pomocy technicznej.

Pierwsze szkolenie przeprowadzone przez IZ w zakresie procedur wdrażania PO Ryby w ramach działania „Koszty bieżące i aktywizacja” odbyło się 11 października 2016 r., a LGR Zalew Wiślany złożyła pierwsze wnioski w ramach tego działania 14 października i 4 listopada 2016 r., zaś wnioski o płatność 15 marca 2017 r. Procedury dotyczące tego działania SW otrzymał 2 listopada 2016 r. - odnośnie naboru wniosków, zaś 27 marca 2017 r. – odnośnie wniosków o płatność.

Pierwsze szkolenia organizowane przez ARiMR dotyczące procedur oceny wniosków o dofinansowanie i płatność w zakresie działania „Realizacja lokalnych strategii rozwoju z wyłączeniem projektów grantowych” odbyły się w dniach 21-22 czerwca 2017 r., tj. po terminie złożenia dokumentacji z pierwszych naborów wniosków: LGD Mazurskie Morze – 2 czerwca 2017 r. i LGR Zalew Wiślany 20 czerwca 2017 r. Terminy szkoleń i przekazywania procedur nie wpłynęły na terminowość rozpoczęcia procesu rozpatrywania wniosków.

W latach 2016-2019 (do 30 maja) SW przeprowadził z własnej inicjatywy i w ramach swoich kompetencji 12 działań promocyjnych i 14 informacyjnych dotyczących możliwości i warunków skorzystania ze wsparcia finansowego w ramach Programu. Działania promocyjne i informacyjne dotyczyły propagowania Priorytetu 4 PO Ryby m.in. na spotkaniach informacyjno-promocyjnych organizowanych przez poszczególne stowarzyszenia.

Pracownicy Biura PO Ryby zorganizowali cztery szkolenia (trzy w 2018 r. i jedno w 2019 r.) dotyczące realizacji operacji oraz wypełniania wniosków o płatność dla potencjalnych beneficjentów. W szkoleniach tych wzięło łącznie 78 wnioskodawców ze stowarzyszeń: LGD Mazurskie Morze i LGR Wielkie Jeziora Mazurskie, LGR Zalew Wiślany.

W okresie objętym kontrolą SW dysponował łącznie czterema narzędziami informatycznymi. Były to: Lider - do rejestracji wniosków o dofinansowanie, wniosków o płatność i generowania zleceń płatności, Centralny System Teleinformatyczny (CST), Centrum Kontroli Krzyżowych (CKK) – do wymiany danych i kontroli krzyżowych oraz Elasticsearch – umożliwiający dostęp do raportów zawierających dane wprowadzone do aplikacji Lider.

(akta kontroli str. 15-41)

1.3. Samorząd Województwa przeprowadził jeden konkurs⁶ na wybór LSR. Nabór wniosków w ramach tego konkursu odbył się w terminie od 9 listopada do 31 grudnia 2015 r. Do konkursu przystąpiło 12 stowarzyszeń, a po rozstrzygnięciu konkursu trzy z nich realizowały swoje strategie z wykorzystaniem dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (dalej: EFMR). Wśród nich LGD Mazurskie Morze i LGR Wielkie Jeziora Mazurskie jako grupy dwufunduszowe skorzystały z funduszy EFRROW⁷ oraz EFMR, natomiast LGR Zalew Wiślany jako grupa monofunduszowa z EFMR.

Samorząd Województwa w pierwszej połowie 2016 r. zawarł trzy umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, tj.: z LGD Mazurskie Morze 28 kwietnia 2016 r., zaś z LGR Wielkie Jeziora Mazurskie i LGR Zalew Wiślany 20 maja 2016 r.

Wysokość środków finansowych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR ustalono w umowach z:

- LGD Mazurskie Morze na kwotę 8 437,9 tys. zł,
- LGR Wielkie Jeziora Mazurskie – 8 360 tys. zł,
- LGR Zalew Wiślany – 6 900,3 tys. zł.

Wysokość środków finansowych na wsparcie wdrażania projektów współpracy ustalono w umowach z:

- LGD Mazurskie Morze na kwotę 444,1 tys. zł,
- LGR Wielkie Jeziora Mazurskie – 440 tys. zł,
- LGR Zalew Wiślany – 217,7 tys. zł.

Wysokość środków finansowych na wsparcie funkcjonowania LGR ustalono w umowie z LGR Zalew Wiślany – 1 235,3 tys. zł. Pozostałe dwa stowarzyszenia nie uzyskały dofinansowania na funkcjonowanie z Programu PO Ryby, a z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

Łącznie w ramach Programu na realizację działań ze stowarzyszeniami zaplanowano do wydatkowania 26 035,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 42-43, 300-302)

W okresie objętym kontrolą do SW wpłynęło 178 wniosków o dofinansowanie w ramach trzech działań Priorytetu 4 PO RYBY na łączną kwotę 19 480,2 tys. zł, w tym:

- działanie 4.2.1 - 172 na kwotę dofinansowania 18 316 tys. zł,
- działanie 4.2.2 - cztery na kwotę 727,1 tys. zł,
- działanie 4.3 – dwa na kwotę 437,1 tys. zł.

W latach 2017-2019 (do 30 maja) zawarto 113 umów na łączną kwotę dofinansowania ze środków EFMR 11 775,5 tys. zł (45,2%), w tym:

- działanie 4.2.1. - 108 na kwotę dofinansowania 11 011,5 tys. zł,
- działanie 4.2.2 - cztery na kwotę 727,1 tys. zł,
- działanie 4.3 – jedną na kwotę 36,9 tys. zł.

W latach 2017-2019 (do 30 maja) złożono 61 wniosków o płatność w ramach dwóch działań, w tym 10 było w trakcie weryfikacji, zaś 51 rozliczono na łączną kwotę 3 664,4 tys. zł. Dla działania 4.2.1 rozliczono 49 wniosków na kwotę 3 347,6 tys. zł, zaś działania 4.2.2 – dwa na łączną kwotę 316,8 tys. zł.

⁶ Ogłoszony 9 października 2015 r. na stronie internetowej Urzędu.

⁷ Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Stan wykorzystania środków do 30 maja 2019 r. wyniósł 11 336,3 tys. zł⁸, tj. 47% środków określonych w harmonogramach ich wydatkowania oraz umowach ramowych z LGD i LGR.

Stan wykorzystania limitu środków dla województwa w ramach Priorytetu 4 Programu wg harmonogramów ich wydatkowania wyniósł na koniec: 2017 r. – 7 052,4 tys. zł (63 umowy), tj. 91%, 2018 r. – 4 094,1 tys. zł (43 umowy), tj. 83,5% oraz do 30 maja 2019 r. – 189,8 tys. zł. (dwie umowy), tj. 1,6%.

Kierownik Biura PO Ryby wyjaśniła, iż stan ich wykorzystania w 2017 r. i 2018 r. odbiegał od stanu określonego w harmonogramach z powodu m.in. rozwiązania umów i śmierci beneficjenta. Niewielkie wykorzystanie limitu środków za pięć miesięcy 2019 r. (189,8 tys. zł) wynikało z tego, iż w czerwcu 2019 r. dwa kolejne nabory były w trakcie weryfikacji, a do końca roku planowano wydatkować jeszcze 11 309 tys. zł.

(akta kontroli str. 43-56)

Samorząd Województwa przeprowadzał okresową weryfikację osiągnięcia przez trzy stowarzyszenia poziomu założonych wskaźników oraz budżetu LSR poprzez monitorowanie umów zawartych z beneficjentami PO Ryby dotyczących m.in. wskaźników rzeczowych określonych do osiągnięcia, tj. utworzenie miejsc pracy, utrzymanie miejsca pracy oraz podjęcie działalności gospodarczej oraz wysokości wykorzystania środków.

Nie wystąpiły przypadki nieosiągnięcia określonego poziomu realizacji wskaźników oraz budżetu, skutkujące redukcją budżetu LSR. Aneks do umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, SW zawarł tylko z LGR Zalew Wiślany, który dotyczył zmiany operacji i wskaźników oraz przeniesienia środków na lata 2019-2021.

W latach 2017-2019 (do 30 maja) wszyscy beneficjenci, którzy złożyli wniosek o płatność, wykonali wskaźniki określone w umowach o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 45-46)

1.4. W okresie objętym kontrolą do SW wpłynęło 178 wniosków o dofinansowanie w ramach PO Ryby, z czego rozpatrzono 157 wniosków, a 21 było w trakcie rozpatrzenia (wg stanu na 30 maja 2019 r.). Zawarto 113 umów o dofinansowanie, wydano cztery decyzje o odmowie przyznania pomocy oraz 31 o pozostawieniu wniosków bez rozpatrzenia, a dziewięć wniosków zostało wycofanych. Decyzje o odmowie przyznania pomocy oraz o pozostawieniu wniosków bez rozpatrzenia nie były przedmiotem odwołań oraz spraw sądowych.

W przypadkach 113 wniosków zakończonych podpisaniem umowy SW rozpatrzył 28 (24,8%) z nich w terminie trzech miesięcy zgodnie z art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego⁹, 83 (73,4%) w terminie do 6 miesięcy, zaś dwa (1,8%) powyżej 6 miesięcy.

(akta kontroli str. 44, 48-55, 166-186)

Analiza 12 spraw najdłużej rozpatrywanych wniosków o dofinansowanie (dalej: WoD), w zakresie terminowości ich rozpatrywania wykazała, że:

- w siedmiu WoD pierwsze wezwanie do usunięcia braków we wnioskach nastąpiło od 27 do 61 dni od dnia złożenia wniosku, zaś w pięciu od 115 do 141 dni,
- we wszystkich WoD nie nastąpiło zlecenie przeprowadzenia kontroli,

⁸ Kwota dla 108 umów czynnych, ponieważ pięć ze 113 umów zostało rozwiązanych.

⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1267 ze zm., dalej: ustawa o EFMR.

- we wszystkich sprawach nie wysłano informacji o wydłużeniu terminu rozpatrywania WoD po przekroczeniu trzech miesięcy (opisano to w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”),
- w czterech sprawach SW wyznaczył wnioskodawcy niezwłocznie termin zawarcia umowy od pozytywnego rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie, zgodnie z § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 września 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach działań wsparcie przygotowawcze i realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność, w tym koszty bieżące i aktywizacja, objętych Priorytetem 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, zawartym w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze”¹⁰,
- w dziesięciu WoD ostateczny termin weryfikacji wniosku o dofinansowanie od dnia jego złożenia nie przekroczył sześciu miesięcy.

Analiza 12 wniosków o płatność¹¹ (dalej: WoP) dotycząca terminowości ich rozpatrywania wykazała, że:

- sześć WoP zostało rozpatrzonych w terminie do 60 dni, zgodnie z § 29 ust. 11 rozporządzenia dotyczącego warunków realizacji Priorytetu 4,
- w sześciu WoP beneficjent został poinformowany na piśmie o wydłużonym terminie rozpatrywania WoP wraz z podaniem przyczyn zwłoki (m.in. uzyskanie opinii prawnej, złożoności procesu weryfikacji) i określeniem nowego terminu rozpatrzenia tego wniosku, zgodnie § 29 ust. 12 rozporządzenia dotyczącego warunków realizacji Priorytetu 4,
- we wszystkich WoP beneficjenci usuwali braki w terminie do 14 dni od dnia otrzymania wezwania do ich usunięcia, zgodnie z § 29 ust. 8 rozporządzenia dotyczącego warunków realizacji Priorytetu 4,
- we wszystkich WoP przeprowadzono kontrole przez pracowników Biura Kontroli w terminie do 14 dni roboczych od dnia otrzymania informacji o konieczności ich przeprowadzenia od pracownika Biura PO Ryby, zgodnie z regułą R.14 procedury dotyczącej przeprowadzenia czynności kontrolnych.

(akta kontroli str. 57- 76)

1.5. Analiza 12 WoD pod kątem prawidłowości ich rozpatrywania wykazała, że:

- w 12 przypadkach były one rejestrowane zgodnie z zasadami obowiązującej instrukcji kancelaryjnej i instrukcją nadawania znaku sprawy przekazaną przez ARiMR,
- we wszystkich przypadkach weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków była prowadzona z wykorzystaniem kart sprawdzających,
- we wszystkich wnioskach wybór i zatwierdzanie operacji do realizacji przeprowadzono zgodnie z kryteriami wyboru operacji.

W trakcie rozpatrywania ww. 12 WoP w Urzędzie weryfikowano i analizowano:

- prawidłowość ich sporządzenia i wzywano do usunięcia braków,
- kwalifikowalność wydatków i konieczność poniesienia wydatków w okresie kwalifikowalności oraz zgodność z zatwierdzonym poziomem dofinansowania,

¹⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 1435 ze zm., dalej: rozporządzenie dotyczące warunków realizacji Priorytetu 4.

¹¹ Losowo wybranych operacji dotyczących działań, których realizacja zakończyła się płatnością końcową w 2018 r. lub 2019 r. (do 30 maja).

- stosowanie zasad unijnych i krajowych, w tym dotyczących w szczególności: konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców/dostawców, ochrony środowiska, równości szans i niedyskryminacji, pomocy publicznej i zamówień publicznych,
- wysokość faktycznie poniesionych wydatków,
- prowadzenie przez beneficjenta oddzielnego systemu księgowego,
- zgodność realizacji operacji z zakresem merytorycznym wskazanym we wniosku o dofinansowanie, umowie o dofinansowanie oraz zestawieniem rzeczowo-finansowym.

Przeprowadzono też kontrole na miejscu w trakcie weryfikacji wniosku o płatność końcową, które we wszystkich objętych analizą sprawach potwierdziły prawidłowe wykonanie operacji.

Kontrole krzyżowe prowadzono z wykorzystaniem systemów: LIDER, CST i CKK, a w razie potrzeby w oparciu o bazę danych PROW i PO Ryby. W 12 objętych analizą sprawach nie wykryto podwójnego finansowania.

(akta kontroli str. 57-76)

Analiza ww. spraw wykazała również, że prowadzone były one z zachowaniem zasad określonych w Opisie Funkcji i Procedur dla PO Ryby (dalej: OFiP), tj.:

- rozdzielności funkcji pomiędzy podmiotami i w obrębie funkcjonowania danej instytucji,
- braku konfliktu interesów,
- dwóch par oczu,
- weryfikacji i zatwierdzania przez kierującego daną komórką organizacyjną czynności przeprowadzonych przez osoby biorące udział w rozpatrywaniu dokumentu złożonego przez beneficjenta.

Nie było przypadków wystąpienia konfliktu interesów i wyłączenia w związku z tym pracowników z wykonywania zadań. Każda osoba biorąca udział w procesie weryfikacji dokumentów dotyczących wyboru operacji zobowiązana była do zapoznania się i podpisania oświadczenia - deklaracja bezstronności, zgodnie z procedurami dotyczącymi rozpatrywania wniosków o dofinansowanie i płatność. We wszystkich objętych analizą sprawach na etapie WoP i WoD oświadczenia te dołączono do akt sprawy.

W SW przestrzegano zasady, że pracownik rozpatrujący WoP nie przeprowadzał kontroli na miejscu operacji realizowanej na podstawie tego wniosku, ponieważ wnioski te rozpatrywane były przez pracowników Biura PO Ryby. Kontrole natomiast przeprowadzali pracownicy Biura Kontroli.

akta kontroli str. 57-76)

W SW w trakcie wdrażania działań PO Ryby przeprowadzono:

- Dwa audyty wewnętrzne przez Departament Audytu Wewnętrznego i Certyfikacji¹² w Urzędzie. Wynikiem pierwszego była opinia w sprawie gotowości do wdrażania przez SW Programu. Na podstawie tej opinii podpisano deklarację gotowości. Wynik drugiego audytu w zakresie wydatków w ramach Priorytetu 4 PO Ryby był pozytywny.
- Sześć kontroli zewnętrznych, w tym trzy przez Ministerstwo Finansów i po jednej: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki, ARiMR i MGMiŻŚ. I tak:
  - Ministerstwo Finansów w dniach 14 września 2017 r. – 31 grudnia 2017 r. przeprowadziło audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu

¹² Pierwszy w dniach 13 kwietnia 2017 r. – 2 maja 2017 r. dotyczący czynności doradczych, poza planem audytu na rok 2017 r., zaś drugi w dniach 19 listopada 2018 r. – 28 grudnia 2018 r. w zakresie wydatków w ramach priorytetu 4 PO Ryby.

Unii Europejskiej w ramach PO Ryby. Ustalenia dotyczyły m.in.: nieopracowana procedur, zapewniających identyfikację „wrażliwych” stanowisk, uzupełnienia procedur, tj. wprowadzenia uregulowań wynikających z podstaw prawnych i wytycznych UE w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym, niewdrożenia opracowanej przez IZ Procedury Zwalczenia Nadużyć Finansowych w ramach PO Ryby, niezapewnienia prowadzenia „Bazy danych o nadużyciach finansowych lub ich podejrzeniach”, zgodnie z załącznikiem nr 1 ww. procedury, niepowołania zespołu do analizy nadużyć finansowych. Wszystkie zalecenia zostały przez SW wdrożone, co potwierdziła kolejna kontrola Ministerstwa Finansów przeprowadzona w lipcu 2018 r. Ponadto Ministerstwo rozpoczęło 24 maja 2019 r. audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE w ramach PO Ryby. Na dzień 30 czerwca 2019 r. audyt ten nie zakończył się.

- Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki - 16-17 listopada 2017 r. - prawidłowość wydatkowania środków przekazanych z budżetu państwa w celu wzmocnienia systemu zarządzania, monitorowania, wdrażania, kontroli oraz promocji i informacji Priorytetu 4 PO Ryby. W wystąpieniu pokontrolnym nie stwierdzono nieprawidłowości, a działania jednostki oceniono pozytywnie.
- ARiMR – kontrola wydatków pomocy technicznej - 7-10 stycznia 2019 r. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- MG MiŻŚ – 3-5 marca 2019 r. kontrola w zakresie sprawdzenia procesu obsługi operacji realizowanych w ramach działania 4.2. Realizacja lokalnych Strategii Rozwoju kierowanych przez społeczność, objętego priorytetem 4 „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej” zawartym w PO Ryby. Do 3 lipca 2019 r. Urząd nie otrzymał informacji pokontrolnej.

(akta kontroli str. 186-222)

1.6. W okresie objętym kontrolą wieloletnie prognozy wypłat środków finansowych PO Ryby dla SW wyniosły na lata:

- 2017 – 2018: 6 547,3 tys. zł, zaś zrealizowano 2 907,2 tys. zł, tj. 44,4%,
- 2019 – 2020: 4 779,1 tys. zł, a do 30 czerwca 2019 r. wykorzystano 2 001,3 tys. zł, tj. 41,9%.

Prognozy roczne wypłat środków finansowych PO Ryby dla SW wyniosły w:

- 2018 r. – 3 216,5 tys. zł, zaś wykorzystano 2 637,9 tys. zł (82%), z czego w kwartale: pierwszym – 846,9 tys. zł, a wykonano 491,1 tys. zł, drugim odpowiednio: 962,1 tys. zł i 653,9 tys. zł, trzecim odpowiednio: 663,9 tys. zł i 669,6 tys. zł i czwartym odpowiednio: 743,6 tys. zł i 823,3 tys. zł,
- 2019 r. – 2 971,7 tys. zł, a zrealizowanie na dzień 30 czerwca to 2 001,3 tys. zł (67,3%), w tym prognoza w kwartale: pierwszym wyniosła 741,5 tys. zł, a wykonano 1 004 tys. zł, zaś drugim odpowiednio – 1 155,6 tys. zł i 997,3 tys. zł.

Kierownik Biura PO Ryby wyjaśniła, iż SW zawarł pierwsze umowy o dofinansowanie w ramach PO Ryby w grudniu 2017 r. oraz w pierwszym kwartale 2018 r. W związku z powyższym dopiero w maju 2018 r. rozpoczęło się składanie wniosków o płatność do SW i ich weryfikacja.

SW informował beneficjentów o możliwości wcześniejszej refundacji poniesionych kosztów kwalifikowalnych w wyniku podziału realizacji operacji na etapy. Kierownik Biura PO Ryby wyjaśniła, że ostateczną decyzję o etapowaniu operacji podejmowali beneficjenci.

(akta kontroli str. 223-227)

1.7. W okresie objętym kontrolą Samorząd Województwa zawarł z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim (dalej: Wojewoda) cztery umowy na wyprzedzające finansowanie operacji na łączną kwotę 3 802 tys. zł, w tym 1 402 tys. zł w 2016 r., 1 000 tys. zł w 2017 r. i 700 tys. zł w 2018 r. Nie zawierano aneksów do tych umów. Wykorzystanie środków wynosiło 625,4 tys. zł (44,6%) w 2016 r., 491,9 tys. zł (49,2%) w 2017 r. i 653,9 tys. zł (93,4%) w 2018 r.

Środki z pomocy technicznej zostały przeznaczone na wydatki kwalifikowalne określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 19 października 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy technicznej zawartej w Programie Operacyjnym „Rybnactwo i Morze”¹³, tj. wynagrodzenia brutto wraz ze składkami, ubezpieczenie społeczne, fundusz pracy oraz nagrody, premie, dodatki zadaniowe i motywacyjne pracowników Biura PO Ryby odpowiedzialnych za realizację Programu. Analiza dokumentów z 2017 r. wykazała, że kwalifikowalność wydatków poniesionych w ramach pomocy technicznej wyniosła: 384,6 tys. zł (78,2%) na wynagrodzenia brutto pracowników wraz ze składkami, 44,8 tys. zł (9,1%) na nagrody, premie motywacyjne i dodatki zadaniowe, 38,6 tys. zł (7,9%) na informację i promocję i 23,7 tys. zł (4,8%) na materiały, wyposażenie oraz pozostałe usługi.

SW nie składał co roku wniosków o dofinansowanie z pomocy technicznej, a korzystał z finansowania wyprzedzającego z budżetu państwa. Kierownik Biura PO Ryby wyjaśniła, że w wyniku podziału środków na pomoc techniczną rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 22 sierpnia 2017 r. w sprawie podziału środków finansowych na realizację PO Ryby¹⁴ SW przyznano 1 012, 5 tys. euro, tj. ok. 4 353,7 tys. zł. Podziału dokonano po 1,5 roku trwania Programu. Jednocześnie po opublikowaniu ww. rozporządzenia SW zaplanował budżet Programu do 2023 r.

(akta kontroli str. 128-238)

SW złożył trzy WoD w ramach pomocy technicznej PO Ryby, tj:

- wynagrodzenie pracowników od 1 stycznia 2016 r. do 20 kwietnia 2018 r. na kwotę 1 104 387,14 zł (data wysłania: 28 lutego 2018 r.),
- wydatki umożliwiające sprawne wykonywanie zadań w zakresie wdrażania, kontroli, monitoringu oraz promocji PO Ryby w województwie (1 stycznia 2016 r. – 15 czerwca 2018 r.) na kwotę 142 540,68 zł (data wysłania: 11 kwietnia 2018 r.),
- wynagrodzenie pracowników od stycznia 2018 r. do czerwca 2019 r. Kwota 709 822,57 zł (data wysłania: 6 maja 2019 r.).

Kierownik Biura PO Ryby wyjaśniła, że pomimo krótkiego czasu na przygotowanie wniosków (dokumenty dla beneficjentów pomocy technicznej w ramach PO Ryby zostały zamieszczone na stronie IZ 30 listopada 2017 r.) pierwszy WoD z SW został wysłany do ARiMR 28 lutego 2018 r. W związku z tym nie wymagało to dodatkowych czynności w sprawie zwiększenia tempa składania wniosków o dofinansowanie w ramach pomocy technicznej wnioskowanych w piśmie MGMIŻŚ z 8 lutego 2018 roku.

(akta kontroli str. 230, 236-238)

Koszty obsługi PO Ryby przez SW wyniosły w: 2016 r. – 625,4 tys. zł, 2017 r. – 491,9 tys. zł i 2018 r. – 653,9 tys. zł. Koszty finansowe pokrywane były w całości z pomocy technicznej Programu, zaś koszty organizacyjne (np. funkcjonowanie

¹³ Dz. U. z 2016 r. poz. 1767.

¹⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1685 ze zm.

biura, przesyłki pocztowe) ponoszono z budżetu SW (nie wyodrębniono tych kosztów w ramach Programu, gdyż prowadzone były dla całego Urzędu).

(akta kontroli str. 228)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przy rozpatrywaniu wszystkich 12 badanych WoD Samorząd Województwa, po przekroczeniu 3 miesięcy na rozpatrzenie wniosku, nie informował wnioskodawcy o przyczynach zwłoki, co było naruszeniem art. 13 ust. 5 ustawy o EFMR, zgodnie z którym rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie następuje w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w terminie, instytucja pośrednicząca zawiadamia wnioskodawcę o przyczynach zwłoki, określając nowy termin rozpatrzenia wniosku, nie dłuższy niż 3 miesiące.

Dyrektor DROWiR w wyjaśnieniu podał, że skoro wnioski zostały zweryfikowane w terminie sześciu miesięcy, to Samorząd Województwa przestrzegał sześciomiesięcznego terminu na określenie, czy udzieli wsparcia, zgodnie z art. 23 ust. 7 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności¹⁵. Wskazał, że do tej ustawy odsyła art. 4. ust. 1 ustawy o EFMR stanowiąc, że wspieranie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność odbywa się na zasadach określonych w przepisach o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności. Ponadto § 21 ust. 5 rozporządzenia dotyczącego warunków realizacji Priorytetu 4 stanowi, że do trybu składania wniosków o dofinansowanie oraz szczegółowego sposobu oceny i terminów rozpatrywania tych wniosków przepisy art. 20 ust. 1, art. 21 ust. 1 – 1a, ust. 2, ust 4-7 oraz art. 23 ustawy o rozwoju lokalnym stosuje się odpowiednio.

NIK nie kwestionuje zasadności stosowania przez Samorząd Województwa ustawy o rozwoju lokalnym, nakładającej w art. 23 ust. 7 obowiązek poinformowania podmiotu ubiegającego się o udzielenie wsparcia z EFSI¹⁶ na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o braku dostępnych środków na udzielenie tego wsparcia w sytuacji, gdy po upływie sześciu miesięcy od dnia przekazania wniosku do SW okazało się, że nie jest możliwe jego udzielenie w ramach limitu środków wskazanego w ogłoszeniu o naborze wniosków. NIK zwraca jednak uwagę, że postępowanie takie nie zwalnia SW, jako instytucji pośredniczącej, od konieczności stosowania również przepisu art. 13 ust. 5 ustawy o EFMR stanowiącego, że podstawowym terminem rozpatrzenia wniosku o dofinansowanie z EFMR jest termin 3-miesięczny, który tylko w sytuacjach uzasadnionych można wydłużyć, powiadamiając wnioskodawcę o przyczynach zwłoki i wyznaczając nowy termin nie dłuższy niż 3 miesiące.

(akta kontroli str. 57, 60, 63, 67, 70-71)

2. W dwóch z 12 (17%) analizowanych WoD ostateczny termin ich weryfikacji od dnia złożenia przekroczył 6 miesięcy, co było niezgodne z art. 13 ust. 5 ustawy o EFMR.

Dyrektor DROWiR wyjaśnił, że termin weryfikacji jednego z WoD wydłużył się ze względu na sporną sytuację, dotyczącą określenia czy przyznawana pomoc jest pomocą de minimis. W sprawie tej wystąpiono o uzyskanie interpretacji IZ oraz opinię prawną. Termin rozpatrzenia drugiego WoD wydłużył się ze względu na długi czas składania uzupełnień i wyjaśnień do tego wniosku przez wnioskodawcę.

(akta kontroli str. 57-67, 71-72, 77-129)

¹⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 140 ze zm., dalej: ustawa o rozwoju lokalnym.

¹⁶ Fundusze wskazane w art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013 (Dz.U.U.E.L.2013.347.320 ze zm.).

3. W ośmiu z 12 (67%) objętych analizą sprawach, wyznaczenie terminu zawarcia umowy o dofinansowanie nastąpiło w terminie od 36 do 69 dni od dnia pozytywnego rozpatrzenia tych wniosków, podczas gdy § 23 ust. 1 rozporządzenia dotyczącego warunków realizacji operacji stanowi, że w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, termin taki wyznaczany jest niezwłocznie, w formie pisemnej, w postaci papierowej.

Dyrektor DROWiR wyjaśnił, że w sześciu z ośmiu przypadków umowy o dofinansowanie zostały podpisane na uroczystych galach. Pisma zapraszające na te gale zostały wysłane do wnioskodawców dopiero po ustaleniu dokładnych terminów z SW. W dwóch pozostałych przypadkach SW wysłał pisma zapraszające na podpisanie umowy dopiero po telefonicznych ustaleniach terminów z wnioskodawcami, uwzględniając ich prośby.

(akta kontroli str. 57-68, 72-73, 130-165, 303-319)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach objętych kontrolą w Urzędzie zapewniono odpowiednie warunki organizacyjne do wykonywania przez SW zadań związanych z wdrażaniem PO Ryby. Zadania te były dostosowane do celów Programu i przypisane do realizacji wydziałom organizacyjnym oraz określone w zakresach obowiązków poszczególnych pracowników.

Ustalono jednak, że nie wszystkie wnioski o dofinansowanie były rozpatrywane zgodnie z obowiązującymi przepisami. We wszystkich wnioskach objętych badaniem (12), SW nie informował wnioskodawców o wydłużeniu terminu ich rozpatrzenia, a dwa wnioski rozpatrzone zostały z przekroczeniem sześciomiesięcznego terminu na ich rozpatrzenie. Ponadto zaproszenie ośmiu wnioskodawców do podpisania umów o dofinansowanie nastąpiło w terminie przekraczającym 30 dni od pozytywnego zweryfikowania złożonych przez nich wniosków, podczas gdy zgodnie z obowiązującym przepisem należało zrobić to niezwłocznie. Wnioski o płatność natomiast rozpatrywane były prawidłowo. Prawidłowo też i terminowo sprawowano nadzór nad realizacją umów zawartych z beneficjentami poprzez przeprowadzanie kontroli końcowych.

OBSZAR

2. Monitorowanie realizacji Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą pracownicy Biura PO Ryby zamieszczali na serwerze w systemie LIDER informacje dotyczące obsługi WoD i WoP, tj. m.in. rejestrowali te wnioski, wprowadzali dane w nich zawarte, dotyczące beneficjenta, numerów rachunków bankowych, zestawień rzeczowo-finansowych, dane zawarte w umowach o dofinansowanie i aneksach do tych umów. Ponadto wprowadzali dane niezbędne do generowania zleceń płatności, dotyczące wysokości środków finansowych.

Do 28 lutego każdego roku SW przekazywał do MG MiŻŚ sprawozdania roczne z realizacji PO Ryby na podstawie § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 grudnia 2016 r. w sprawie zakresu i rodzaju sprawozdań oraz trybu i terminów ich przekazywania w ramach realizacji Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze”¹⁷. Sprawozdania za 2017 r. i 2018 r. zawierały wszystkie elementy wskazane w § 2 ust. 1 tego rozporządzenia. Nie było korekt do tych sprawozdań. Ponadto SW przekazywał do 15 każdego miesiąca do MG MiŻŚ sprawozdania miesięczne z realizacji Programu, które również były prawidłowe.

¹⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 2076, dalej: rozporządzenie dotyczące sprawozdań.

SW sporządzał i przysyłał do ARiMR do 5 każdego miesiąca prognozy wypłat środków finansowych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 lit. e rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 19 października 2016 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez samorząd województwa zadań instytucji zarządzającej PO Ryby oraz warunków finansowania samorządu województwa w związku z wykonywaniem tych zadań¹⁸. Do prognoz tych nie było uwag.

W Urzędzie, w trakcie spotkań informacyjnych pracowników Biura PO Ryby, analizowano miesięczne prognozy wykorzystania środków w odniesieniu do prognoz rocznych i wieloletnich. W sytuacji stwierdzenia niskiego wykorzystania limitów środków, podejmowano czynności organizacyjne, tj. wzmożenie pracy dotyczącej oceny wniosków o płatność, rotacja zadań dotyczących płatności w sytuacji większego napływu wniosków o płatność.

(akta kontroli str. 239-240, 243-244)

2.2. W okresie objętym kontrolą SW egzekwował od beneficjentów obowiązek składania sprawozdań końcowych, określonych w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia dotyczącego sprawozdań. Sprawozdanie te było weryfikowane wraz z WoP. W latach 2018-2019 złożono do SW 57 sprawozdań końcowych.

W latach 2018-2019 beneficjenci nie złożyli sprawozdań rocznych z realizacji operacji, pierwsze sprawozdania roczne zostaną złożone za 2019 r. do 31 stycznia 2020 r.

Analiza losowo wybranych 10 sprawozdań końcowych składanych przez beneficjentów wraz z wnioskiem o płatność końcową wykazała, iż dane dotyczące realizacji wskaźników zostały udokumentowane m.in. poprzez dołączenie do nich wymaganych dokumentów. Wszystkie złożone przez beneficjentów sprawozdania wymagały poprawek lub uzupełnień, m.in. o przedłożenie dokumentów potwierdzających osiągnięcie realizowanych wskaźników. SW wzywał beneficjentów do dokonania poprawek lub uzupełnień w terminie 14 dni na podstawie § 5 rozporządzenia dotyczącego sprawozdań. Wszyscy beneficjenci uzupełnili sprawozdania o brakujące informacje. W SW nie wprowadzono do systemu informatycznego danych z tych sprawozdań. Kierownik Biura PO Ryby wyjaśniła, że moduł w systemie LIDER dotyczący wskaźników wykorzystywany jest na etapie sprawozdań rocznych.

W systemie LIDER moduł sprawozdawczości umożliwiający wpisywanie danych dotyczących wskaźników w ramach operacji dofinansowanych z Programu m.in. związanych z zatrudnieniem nie był wykorzystany. W systemie tym nie było możliwości tworzenia sprawozdań lub monitorowania projektów. System ten nie miał opcji gromadzenia i przesyłania danych dotyczących harmonogramów finansowych, ich weryfikacji, zatwierdzania, poprawiania i wycofywania oraz raportowania. Kierownik biura PO Ryby wyjaśniła, że pracownicy Biura PO Ryby utworzyli rejestry w Excel-u, które umożliwiły monitorowanie realizacji Programu, na podstawie których prowadzona była sprawozdawczość. Wykorzystano doświadczenia wyniesione z obsługi informatycznej wdrażania PO Ryby 2007-2013.

(akta kontroli str. 241-271)

SW monitorował realizację LSR i działalność stowarzyszeń po każdym naborze. Rejestry umów i wskaźników umożliwiały bieżącą analizę realizacji LSR. Stowarzyszenia były informowane drogą elektroniczną o zawartych i rozwiązanych umowach, tak aby na bieżąco mogły prowadzić własne rejestry i monitorować wykonanie LSR. Nie wystąpiły przypadki nieosiągnięcia określonego poziomu realizacji wskaźników oraz budżetu we wskazanym czasie skutkujące redukcją

¹⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 1768 ze zm.

budżetu LSR. W latach 2017-2019 (do 30 maja) wszyscy beneficjenci, którzy złożyli wnioski o płatność, wykonali wskaźniki określone w umowach o dofinansowanie. Ponadto Stowarzyszenia składały do 31 stycznia każdego roku przez cały okres realizacji LSR sprawozdania roczne z ich realizacji na podstawie § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia dotyczącego sprawozdań.

Kierownik Biura PO Ryby wyjaśniła, że efektem monitorowania wykonania wskaźników było wspólne z LGD i LSR ustalanie terminu kolejnego naboru oraz wyliczenie kwoty dostępnych środków, ponieważ środki z rozwiązanych umów pozostawały w budżetach stowarzyszeń.

(akta kontroli str. 272-274)

2.3. W okresie objętym kontrolą SW zgłaszał do IZ, w celu zapewnienia prawidłowej i skutecznej realizacji działań i poddziałań Programu, m.in. uwagi do projektów rozporządzeń, dokumentów dla beneficjentów, książek procedur, problemów wynikających z niezrozumienia przez beneficjentów zapisów aktów wykonawczych. W tym czasie nie wystąpiły problemy związane z przestrzeganiem Wspólnej Polityki Rybołówstwa przy realizacji działań i poddziałań PO Ryby.

SW przekazywał terminowo półroczne i roczne sprawozdania z Planu Informacji i Promocji PO Ryby, tj. roczne do 10 stycznia 2019 r. na podstawie pisma MGMIŻŚ z 25 kwietnia 2018 r. i punktu 2.2.3.6 OFiP oraz półroczne do 14 dni po upływie pół roku na podstawie pisma MGMIŻŚ z 28 marca 2018 r. Działania określone w Planach Informacji i Promocji na dany rok dotyczyły m.in.: udziału w konferencjach, seminariach oraz warsztatach, organizowania konferencji/ szkoleń, współpracy ze środkami masowego przekazu, przygotowywania artykułów na stronę internetową oraz do publikacji wydawanych przez SW. SW realizował zadanie dotyczące informowania i rozpowszechniania informacji o PO Ryby również poprzez prowadzenie strony internetowej, na której podano rodzaje działań w ramach Priorytetu 4 PO Ryby, cele w ramach których można zrealizować określone operacje oraz warunki ich realizacji.

Pracownicy Biura PO Ryby monitorowali działania trzech stowarzyszeń, będąc z nimi w kontakcie na każdym etapie realizacji operacji. Kierownik Biura PO Ryby wyjaśniła, że analiza tych informacji wykorzystywana była przy kolejnych naborach oraz do poprawy realizacji zadań IP.

(akta kontroli str. 275-276)

2.4. W Urzędzie sporządzano roczne plany kontroli (dalej: RPK) i przekazywano do IZ w terminach: 26 czerwca 2017 r. i 15 maja 2018 r. Było to zgodne z terminami określonymi w punkcie 2.2.3.6 OFiP.

W okresie objętym kontrolą SW przekazywał do IZ sprawozdania z realizacji RPK w trybie: półrocznym – w terminach do 31 stycznia oraz 31 lipca oraz miesięcznym – w terminie do 10 dnia każdego miesiąca. Było to zgodne z wymaganiami określonymi w punkcie 2.2.3.6. OFiP.

Ponadto SW przekazał do IZ dwie informacje o rozpoczęciu własnej kontroli w związku z podejrzeniem wystąpienia nieprawidłowości oraz raporty po zakończeniu tych kontroli, zgodnie z ww. punktem OFiP.

SW przekazywał również, wymagane przepisami OFiP, do 30 września wstępne roczne podsumowania z audytów i kontroli¹⁹ za okres 1 lipca – 30 czerwca oraz do 10 stycznia roczne podsumowania z audytów i kontroli.

Samorząd Województwa wykonał 17 kontroli na miejscu na zakończenie realizacji operacji, określonych w RPK, tj. dwie kontrole (100%) ujęte w RPK na okres

¹⁹ Uwzględniające listę operacji, dla których postępowanie kontrolne nie zakończy się w terminie do 15 września.

od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. (pierwszy plan kontroli) oraz 15 kontroli (58%) na okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. (drugi plan kontroli). Do 17 czerwca 2019 r. nie wykonano 11 z 26 zaplanowanych kontroli w drugim planie kontroli. Jak wyjaśnił Kierownik Biura Kontroli: dwie kontrole będą wykonane w kolejnym roku z powodu zawarcia aneksu do umowy o dofinansowanie dotyczącego wydłużenia terminu realizacji operacji, siedem zostanie przeprowadzonych po ocenie wniosku o płatność, a dwie kontrole nie będą wykonane z uwagi na rozwiązanie umów.

W pierwszym planie kontroli przyjęto do kontroli 100% WoP, które zostały złożone do 30 czerwca 2018 r. w związku z powyższym nie było konieczności opracowania analiz ryzyka, zaś w drugim planie kontroli sporządzono zestawienie czynników ryzyka na potrzeby typowania metodą analizy ryzyka. Określone parametry ryzyka to m.in.: wysokość pomocy w zł, zaliczka, rodzaj projektu, rodzaj podmiotu, długość realizacji operacji, poziom dofinansowania, wysokość zwrotu poniesionych kosztów kwalifikowanych, jakie poniósł beneficjent, liczba etapów operacji.

Biuro Kontroli prowadziło rejestr wykonanych kontroli, do którego dostęp mieli wszyscy pracownicy tego biura oraz Biura PO Ryby. Rejestr ten zawierał m.in. informacje o stwierdzonych nieprawidłowościach podczas kontroli i sposobie ich usunięcia. Informacje te poddawane były analizie, przy czym nie wpłynęły one na modyfikację czynników ryzyka.

W Biurze Kontroli co roku aktualizowano RPK. W odniesieniu do RPK 2018-2019 przeprowadzona analiza skuteczności zastosowanych czynników ryzyka nie wykazała potrzeby dokonania zmian w zestawieniu czynników ryzyka.

(akta kontroli str. 277-299)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach objętych kontrolą SW terminowo przedkładał do IZ sprawozdania z realizacji PO Ryby, które zawierały rzetelne dane. Monitorował również realizację Programu poprzez analizy m.in. wykorzystania środków dla poszczególnych naborów, wykonania wskaźników, a ich wyniki umożliwiały wspólne ze stowarzyszeniami ustalanie terminów kolejnych naborów oraz wyliczenie kwot dostępnych środków. Wyniki tego monitoringu SW wykorzystywał do realizacji bieżących zadań jako Instytucji Pośredniczącej. Prowadzono też różnorodne działania promocyjne, które przyczyniały się do rozpowszechniania wiedzy o Programie.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli w wyniku kontroli nie sformułowała uwag. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu weryfikowania WoD w terminach wynikających z ustawy o EFMR, a w przypadku niedotrzymania wymaganych terminów informowanie wnioskodawców o ich wydłużeniu, z podaniem przyczyny zwłoki.
2. Niezwłoczne wyznaczenie wnioskodawcom terminu na zawarcie umowy o dofinansowanie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, 17 lipca 2019 r.

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli w Olsztynie
z up. Piotr Wanic
Wicedyrektor

Kontroler
Beata Saba
Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis